

Izhaja vsako sredo. — Naročnina za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifi. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 33-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Moderno oderuštvo

Danes vemo, da se je začela splošna gospodarska kriza s padanjem cen poljedelskih proizvodov, ne da bi bile padle ob enem tudi cene drugega blaga.

Med vojno in takoj po vojni so bile cene za živež visoke, ker ga je bilo malo. Visoke cene živeža so pa napotile ameriške farmerje, da so površino obdelovalne zemlje silno povečali, upajoč, da bodo cene ostale trdne. Ker pa si je med tem tudi takrat izstradana Evropa zelo opomogla, je bilo živeža naenkrat preveč in cene so padle po starem pravilu: »mного blaga — nizke cene« in »malo blaga — visoke cene«.

Nizke cene živeža pa so napotile fabrikante in podjetnike sploh, da so začeli splošno zniževati plače svojih delavcev. Rekli so: Če je kruh poceni in meso in mleko, potem delavec ne potrebuje 5 Din na uro zaslužka, ampak naj bo zadovoljen s 4 in 3 ali pa še z manj dinarji; saj dobi sedaj za 4 ali 3 dinarje prav toliko živeža kakor ga je dobil prej za 5 dinarjev.

Tako so fabrikanti in za njimi stoječi bančni velekapital govorili in tako so tudi storili: čim se je živež pocenil, so začeli znižavati plače.

Potem so pa govorili dalje tako-le:

Če mi znižamo plače delavcem, bomo mnogo prihranili na stroških. Tega prihranka pa mi ne bomo porabili za znižanje cen naših industrijskih izdelkov, ampak ta prihranek na stroških mora povečati naš profit in mora iti ves, do zadnjega krajcarja v naše globoke žepce!

Tako so govorili fabrikanti (in velekapital) in tako so tudi storili: razliko med nekdanjimi visokimi mezdami in sedanjimi nizkimi delavskimi zaslužki so pobasali v svoje blagajne, in cene industrijskih proizvodov so kljub znižanju plač ostale iste!

Gospodje pa v svoji nenasitnosti niso pomišlili na to, da so začeli s svojo grabežljivostjo sami žagati vejo, na kateri sede! Danes je nam-

reč položaj tak, da bodo n. pr. fabrikanti sraje lahko kmalu kar sami trgali svoje sraje, ker jih kmet in delavec in uradnik ne bodo mogli več trgati, ker so predrage.

Če bi bili pa gospodje kapitalisti pametni, bi bili rekli: Pa znižajmo cene še mi, kajti če sploh nihče ne bo nič kupil, bomo lepega dne tudi mi gledali skozi prste!

V starih knjigah beremo, da so nekdanj imenovali take ljudi, ki so zahtevali prekomerne dobičke, oderuhe, in oblast jih je dala postaviti javno na sramotni oder. Sramotnih odrov danes sicer ni več, zato pa imamo zakone proti oderuštvu. Imamo tudi možnost postavljati komisarje in sekvestre. Zakaj se javna oblast ne poslužuje teh sredstev? Tako se ljudje vprašujejo in imajo prav, da se.

Pri tej priliki moramo še nekaj pripomniti. Mi beremo večkrat v raznih listih, tudi v slovenskih, opazke, ki merijo nekako tudi na nas, češ da ni prav nastopati le za koristi kmetov, ampak da je zlasti nam Slovencem tudi industrija potrebna, kajti samo v industriji dobe lahko delo in zaslužek oni, za katere doma ni več zaslužka.

Mi pa pravimo tako: Noben kmet ni tako neumen, da ne bi vedel, da morajo biti na svetu tudi ljudje, ki izdelujejo pluge, obleko, obuvalo itd. Vsak kmet torej ve, da mi res potrebujemo industrijo in obrt.

Toda tako prismojen pa tudi ni noben kmet, da ne bi vedel, da fabrikant (kapitalist) ne sme nikogar odirati, ne kmeta, pa tudi ne svojega lastnega delavca! In proti odiranju in proti prekomernim dobičkom se mi borimo, ne pa proti industriji in obrti kot taki!

To vsi kmetje in delavci vedo in razumejo; vesnilo pa bi nas, če bi se enkrat do tega spoznanja povzpela tudi slavna fabrikantska in podobna gospoda!

Čigavi naj bodo gozdovi?

Na zadnjem občnem zboru »Zveze slovenskih agrarnih interesentov v Ljubljani« so vsi govorniki naglašali, da delovanja »Zveze« še ne bo in ne sme biti konec, dokler ne bo rešeno važno vprašanje dodelitve razlaščenih gozdov.

Pravijo sicer, da je agrarna reforma že likvidirana (končana) s tem, da je sedaj vsa zemlja, kolikor je prihaja v poštev, razlaščena. To mnenje pa ne drži. Agrarna reforma bo likvidirana takrat, ko ne bo le razlaščena vsa zadevna zemlja, ampak tudi tako dodeljena, da bo dodelitev vstrezala tudi najstrožjim zahtevam socialne pravičnosti.

Ta zahteva mora obveljati zlasti glede gozdov v Sloveniji.

Proti razlastitvi gozdnih veleposestev se je bil pojavil, kakor znano, močan odpor. Ta

odpor pa je znala »Zveza« zlomiti in to je bil res lep uspeh, ampak še ne ves uspeh. Nastalo je namreč vprašanje, kdo naj dobi razlaščene gozdne parcele v užitek in porabo: ali občine ali pa gozdne zadruge?

Pod okriljem »Zveze« se je namreč takrat, ko je bilo to vprašanje prvič na dnevnem redu, ustanovilo okoli 200 gozdnih združenj, ki naj bi po zakonu prišle v poštev, da dobe razlaščene gozdove v užitek oziroma v last. Te zadruge so morale biti ustanovljene zato, ker se občine, ki so bile tudi imenovane v zakonu med upravičenci do razlaščenega gozdnega posestva, večinoma niso niti priglasi- le za dodelitev!

Zakaj se občine niso priglasevale, tega natanko ne vemo; mislimo pa, da je igrala tukaj veliko vlogo staroznana »vaša gnadat

— saj vemo, kako se naši priprosti ljudje še danes tresejo pred graščinsko gospodo!

Zaradi nepriglasanja občin pa je nastala nevarnost, da bodo gozdovi ostali last veleposestnikov; kajti zakon je določal, da se gozdovi ne razlaste, če se ne pojavi in ne oglasi za svojo pravico noben agrarni interesent. To bi se bilo bržkone tudi zgodilo, če ne bi bile nastopile gozdne zadruge, ki so prav povsod priglasi- le svoje pravice.

Zasluga torej, da bodo veleposestniški gozdovi v Sloveniji razlaščeni, pripada edino in izključno le »Zvezi slovenskih agrarnih interesentov« oziroma od nje ustanovljenim gozdnim zadrugam. Če teh ne bi bilo, bi se bila tudi večina občin brisala pod nosom, veleposestniki bi se bili pa po pravici smejali.

Iz tega dejanskega in objektivno resničnega položaja pa bi sledilo, da se dodela gozdovi v prvi vrsti onim, ki so za to delali, žrtvovali in trpeli, ne pa zaspancem, ki niso niti z mezincem ganili. Kljub temu pa pravijo, da bodo pri dodelitvi gozdov v prvi vrsti vpoštevane občine, ne pa gozdne zadruge!!

Mi nismo nasprotniki občin, in jim želimo vsak napredek, toda vse, kar je prav! Če bodo namreč gozdovi dodeljeni občinam, obstoji nevarnost, da bodo dohodki iz gozdov, postavljeni v občinske proračune in tako bodo ti dohodki kar na lepem zdrknili iz rok edinih upravičencev, t. j. siromašnih agrarnih interesentov, pod gospodarstvo ljudi, ki niti zdaleka ne prihajajo kot agrarni interesi- senti v poštev! V občinah namreč ne žive samo siromašni agrarni interesi- senti, ampak tudi kolikor toliko premožni ljudje; agrarna reforma pa ni bila narejena v korist premožnih ljudi, ampak samo in edino le v korist gospodarsko najsiromnejših! To je treba imeti vedno pred očmi, ker nikakor ne gre, da bi bila agrarna reforma tik pred svojim koncem — izigrana!

Zato pa bi bilo pravično, da se v vsaki občini, ki ji bo dodeljeno več ali manj veleposestniškega gozda, ustanove posebni odbori agrarnih interesentov, ki naj pod nadzorstvom občine ali sreza ali kogarkoli edini in sami upravljajo samo njim pripadajočo gozdno posest. In samo ti odbori naj skrbijo za to, da bodo dobivali edino- le siromašni agrarni interesi- senti stelo, drva za kurjavo itd. iz gozda, in takozvani »komercialni« les (za prodajo) se mora prodajati edino- le tudi v korist agrarnim interesentom, ne pa v korist onim, ki imajo že vsega dovolj, čeprav ne preveč!

Agrarna reforma ne sme biti pod nobenim pogojem izigrana!

April — mesec volitev

Meseca aprila bodo ponovno predsedniške volitve v Nemčiji, deželnozborske v več deželah Avstrije in v Prusiji in državnozborske v Franciji.

Iz govora nar. poslanca A. Klinca

Za uravnoteženje cen industrijskih in kmetijskih proizvodov — Znižanje obrestne mere in razdolžitve kmetov — Vprašanje trošarine

Narodni poslanec novomeškega sreza g. A. Klinec je na 23. in 24. zasedanju Narodne skupščine ob priliki razprave o državnem proračunu navajal v svojih govorih različna gospodarska vprašanja podeželskega ljudstva iz dravske banovine. Predvsem je poudarjal veliko nujnost uravnoteženja cen kmetijskih in industrijskih proizvodov, kar bi povoljno uplivalo na težke gospodarske prilike podeželja. V nadaljnjem izvajanju se je dotaknil mnogoterih vprašanj; za njih povoljno rešitev pa je stavil več stvarnih predlogov, ki jih v celoti navajamo:

1. Da se cene onemu blagu, ki ga ljudstvo kupuje, prilagode cenam kmetijskih pridelkov.
2. Vlada naj poskrbi in ukrene tako, da privabi kupce za naše kmetijske pridelke.
3. Vlada naj preišče vzrok podražitve cementa in ukrene vse potrebno, da se neopravičeno zvišana cena cementu zniža, kartel pa ukine.

4. Vlada naj dovoli in da za zidavo vodnjakov in napeljavo vodovodov denarna ali k temu potrebna sredstva.

5. Pri nas je obrestna mera od 7 do 12 odstotkov in ni takozvanega zelenštva. Bilo bi potrebno, da kreditne zadruge same izvedejo zemljiške knjižbe brez posredovanja zastopnikov, ki računajo za take operacije velik honorar, ki gre na škodo posojiljemalca. Treba bi bilo zakon o zadrukah urediti v tem smislu, da se istim zakaže, da same izvedejo vknjižbe. Danes imamo že polno uradnikov, ki poznajo ustroj zemljiške knjige in lahko vršijo tajniške posle pri zadrukah.

6. Zakon o osiguranju delavcev predpisuje zavarovanje tudi za one slučaje, kjer se mlati z mlatilnico. Pri nas ima marsikateri posestnik mlatilnico in mlati sam kot lastnik, ker sam najbolje pazi na svojo lastnino in dobrino. Po zakonu pa on za slučaj nezgode ne dobi nobene odškodnine, ampak jo dobi samo najeti delavec. Tako se je izkazalo, da ta zakon v tem slučaju kmetu ne prinese nobene koristi, ampak same izdatke in škodo.

7. Učencem kmetijskih nadaljevalnih šol in tečajev ter gospodinjstkih šol in gospodinjstvo-nadaljevalnih šol naj se v smislu tozadevne prošnje dovoli četrtinska vožnja pod vodstvom profesorjev, kakor imajo to druge šole, kadar grejo na poučne ekskurzije. To se naj dovoli vsem šolam, ki so odobrene po banovinah.

8. Stanarina učiteljev ter drva in plače veroučiteljev naj se ne naprtujejo kmečkim občinam, ki nimajo lastnih nepremičnin niti drugih dohodkov, kajti ako se bodo naložila vsa bremena občinam, ne bodo mogle več sestavljati lastnega proračuna. Navedene osebe so državni uradniki in bi država morala najti za nje drugod stanovanje, drva in plače, ne pa da se obremenjujejo s tem občine.

9. Čim prej naj se izvede agrarna reforma. Razlaščenim gozdovi naj se dajo gozdnim in pašniškim zadruham, ki jih imamo v naši banovini 170. S tem se širi združeno gibanje in v teh zadrukah so vključeni tudi sami upravičenci, dočim bi se v občinah lahko ta pravica, ki jo zakon predvideva, zlorabljala.

10. Za povzdigo kmečke naobrazbe se naj podpirajo kmetijske in gospodinjstke šole ker le z izobraženim kmetom nam bo mogoče doseči boljše proizvodnjo. Dogodki zadnjega časa nam kažejo, da nam konkurirajo v agrarnih proizvodih na trgu države, v katere smo sami izvažali. Ne kvantiteta ampak kvaliteta naših proizvodov bo dosegla odgovarjajočo ceno na tržiščih.

11. Čim prej se naj predloži narodni skupščini zakon o razdolževanju seljakov, da ne bodo

šla kmetiska posestva prej na boben predno bomo prišli na pomoč z lekomi.

12. Zdravila za živino se naj pocenijo. Kako naj plača kmet za zdravilo, ki ga da enkrat govedu, 100 Din in še več, če dobi za živinče komaj par sto dinarjev.

13. Odpravijo se naj takse na spričevala učencem ljudskih šol, ker ne vem niti za eno državo, da bi take takse obstojale. Ako ima posestnik po več otrok, kar je običajno, je to že težko breme.

14. Izvozne premije na vino v taki obliki, kakor so danes, se naj ukinejo in se spremenijo v premije za organizacijo izvoza. V tej obliki kol so, služijo samo onim izvoznikom, ki izvajajo slabo kvaliteto vina. V predlagani obliki pa bi se ustanovile v inozemstvu kleti in ustanovljale izvozne zadruge.

15. Zakon o davku na šmarnico se naj spremeni v toliko, da ne bodo obremenjeni oni, ki uporabljajo šmarnico za lastno potrebo in ki jo imajo na takih tleh, kjer druga vrsta kulture ne uspeva.

16. Hudo krizo preživlja danes kmetijski obrtnik, ker kmet sam nima denarja. Vse rubeži za davke so brezuspešne, zato se naj zaostali davki odpšejo, ker se itak ne morejo iztirjati, ker obrtniki nimajo zaslužka niti za vzdrževanje družine.

17. Podpira se naj domača obrt na deželi v

zimskih mesecih ko ni poljskega dela, kajti takrat lahko cela rodbina izdeluje razne predmete in jih prodaja v mesto. To je pletarstvo in izdelava raznih predmetov iz lesa, kakor se to pri nas že vrši v nekaterih srezih.

18. Ustanovi naj se potrebna kmetijska zbornica. Tudi trgovci in obrtniki ter delavci imajo svoje zbornice, le kmetijski stan, ki je najštevilnejši, je nima.

V nadaljnjem govoru je nar. poslanec A. Klinec v zadevi vinske trošarine in gostilničarskih in vinogradniških registrov stavil še sledeče predloge:

1. da se dovoli plačevanje trošarine na vino tako, da jo plača gostilničar tedaj, ko sod nastavi za točenje.

2. Register se naj ukine, ker državi ne nosi nobenih koristi, gostilničarju pa napravi težkoče.

3. Register, katerega mora voditi kmet vinogradnik za vpis uporabe lastnega pridelka, naj se ukine.

4. Vlada naj prepove nove nasade trt v ravlinah in takih legah, ki so za pridelovanje žita in sadja primerne.

5. Vlada naj prepove umetni kis razen onega, ki se rabi za konzerviranje in se naj v ta namen uporablja vino, ki je zdravju bolj koristno.

Poleg vseh navedenih predlogov se je govornik v svojih izvajanjih dotaknil tudi vprašanja neokrnjene gimnazije v Novem mestu. S svojo tradicijo kakor tudi s sedanjo pomembnostjo kot duševno središče vse Dolenjske, je Novo mesto v največji meri zainteresirano na svojem srednješkolskem zavodu.

In naše narodno šolstvo!

„Kmetiski list“ je prinesel že marsikaj, kar smo na javni pozornici želno pogrešali, a je bilo uprav zato pravcati odtis narodovega duševnega občutja.

Naj zato danes obelodani še ugotovitev, ki ni vzklikla pod piščevim klobukom, ampak že dolgo, dolgo sili k izhodu v srčih širokih slojev. Zavedam se, da je moja naloga težka, a tudi več ali manj nevhvaležna. Vendar, potreba in čas sta me v to privedla:

Da je naša narodna šola najvažnejši činitelj, na katerem temelji ves bodoči narodni napredek, se dotle naš povprečni človek še precej trdno strinja. Ne vidi pa — z ozirom na podvojene, potrojene in neredko tudi popetorjene investicije v naše šolstvo — temu odgovarjajočega napredka istega, pa čeprav ga je upravičeno pričakoval. Res je, da so tudi v tem pogledu izjeme, da celo časne izjeme, toda one so odločno preredke!

Tu moramo imeti pred očmi predvsem suho dejstvo, da je tudi v tem pogledu še vse preveč žalostnih posledic nečasne naše politične zgodovine preteklega desetletja. Takrat je vsakokratna vladujoča politična stranka odn. skupina, gledala v učitelstvu samo njegovo agitatorsko in politično — organizatorsko vrednost, dočim se je strokovno sposobnost, učni uspeh ali krajevno potrebo kratkoma preziralo kot da je to povsem postranska stvar!

Zato ni čuda, da se opažajo čedalje pogostejše trditve roditeljev, da njihova deca ne dobi v šoli niti toliko, kakor so bili deležni sami v času, ko je bilo naše šolstvo še v povojih — v času ko je v delokrogu, ki ga ima danes v rokah 4 — 6 učiteljev, učil en sam učitelj, a je vrhu tega še opravljal službo cerkovnika in organista! Zato mora danes dolžni davkoplačevalec, ki je preje preživljal eno, sedaj vzdrževati kar 6 — 8 moči, a mu zato nudijo komaj toliko, kakor preje ena sama oseba!

Menda se ne nudi dosti ugodnejša slika tudi v višjih šolah, toda o njih naj se izrazijo oni, ki imajo več praktičnih izkušenj v tem pogledu. Na tem mestu naj le pribijem dejstvo: Ako pogledamo v vrste naših vrlih javnih delavcev, moramo

z žalostjo ugotoviti, da njih uspešno delo ne zavisí v posebno častni meri z ozirom na njihovo kvalifikacijo po absolviranju števila šol na njihove mature, doktorske diplome itd.

Sicer bi uvidevnost roditeljev še ne nasprotovala dajanjem za naše šolstvo, ako bi se te težke žrtve plodonosno nalagale v prid vsaj toliko večje izobrazbe njihove dece. Ako pa ji današnja šola nudi komaj toliko, kolikor je ista nudila prejšnji generaciji in katere šola je bila neprimerno cenejša — potem naj se v današnjih težkih prilikah raje črtajo državne in samoupravne proračunske ogromne šolske postavke kakor kake druge, ki se vse občutnejše kažejo v njihovih tozadevnih škodljivih posledicah.

Današnja težka kriza zahteva občutnih žrtv. Žrtvovali smo v to svrhu že toliko gmočnih in drugih sil, da že jedva dihamo pod pezo tozadevnih dajatev. Ako neizprosna usoda zahteva novih — potem žrtvujmo to, kar bomo še najlažje pogrešali!

Pa bo kdo ugovarjal: Kam pa z ljudmi, ki je že itak preveč reduciranih?

Na deželi inteligentnih in podjetnih delavcev naravnost krvavo potrebujemo! Koliko prosvetnih, strokovnih in gospodarskih organizacij komaj životari uprav vsled pomanjkanja sposobnih in agilnih krmarjev. Kmetovalec sam, kakor njegova deca, so pod silo razmer duševno kakor telesno tirani v neenljivo borbo za svojo eksistenco, običajno pa se vrhu tega prečesto opazja tudi pomanjkanje njihove sposobnosti. Seveda se pri vsem takem delovanju človek ne sme sam sebi smiliti — in baš to je doslej od tega dela odbijalo pretežni del naše inteligence. Potreba in čas pa ne zahtevata samoljubne komodnosti, pač pa požrtvovalnega vsestranskega dela. To polje nudi dovolj dela, a tudi jela. Vendar pa bo enkrat treba ugotoviti, da življenje ni nedolžna igra — pač pa oster in neprestan boj!

Sicer marsikateremu le vrstice ne bodo prijetne, a tudi ne preveč častne. Zato sem z dne v dan čakal, da to stvarno iznese kdo drug. Ker pa je zadeva vsak dan bolj pereča, sem ugriznil v kislo jabolko.

Bavantič J.

Kmetško-delav-ske vezi

V dosego enega in istega namena so se ljudje vedno posluževali različnih sredstev. Z nekaterimi sredstvi se da neposredno doseči svoje namene, z drugimi pa posredno. Kadar je sredstvo namenu primerno, naravno, tako, da da takoj učinek, ali pa tako, da se da koga trenutno preslepiti in ravnotako takoj doseči učinek, govorimo o neposrednem sredstvu. Kadar pa oni, ki hoče doseči svoje namene posredno, po ovinkih, to je, da noče, da bi drugi, katerim je učinek namenjen, vedeli, da velja to njim, je to posredno sredstvo, ali kakor bi lahko rekli zvižaja, trik.

Takih sredstev ali zvižaj v dosego svoje-ga namena se poslužujejo razni špekulanti, voditelji in gospodarji človeške družbe, nad nevedno, pošteno, zvižaj nepoznajajočo maso, kadar vidijo, da se masa ne da več slepiti z bolj prirodnimi sredstvi. To se pravi, da morajo na bolj umeten način potegniti masi novo mreno na oči, da bi ne videla pred seboj dogodkov v resnični luči.

Uvodni članek 12. štev. »Kmetškega lista« »Kmet in delavec morata skupaj«, mi pa daje vere, da so med nami še poštene inteligenti, ki nam brez ovinkov, brez strahu tarejo pot do resnice in pravice, ki stopajo pred maso odkriti, poštene, požrtvovalni in ji z neupogljivo roko režejo raz oči mreno zaslepljenosti. Naj jih Bog živi, narod jim bo brezprimerno hvaležen, kadar spregleda...

Omenjeni članek mora vsakega uveriti, da je združitev delavcev in kmetov, že stoletja aktualen problem, čisto naravna potreba obeh slojev in da bi bila združitev nastala že zdavnaj sama na sebi, če bi ta združitev ne križala računov ljudi, ki so vodili usodo človeštva. Ker pa je združitev delavcev in kmetov radi medsebojnih skupnih interesov, navedenih v citiranem članku in drugih, zakon narave, ni v človeški moči teptati ta zakon za vedno, kot sploh vse naravne zakone ne.

Kdor si je zapomnil samo nekaj fraz, s katerimi so pitali delavsko in kmetško maso skozi desetletja, mora iz slučaja odpuščenih jeseniških delavcev videti nov atentat na zblizanje kmetov in delavcev.

Med jeseniške odpuščene delavce, boreče se legalnim potom za košček kruha, je padel iz nekega vplivnega mesta sledeči očitek: »Prej bi bili pomislili na sedanje težke čase, ko ste posedali v senci, po gostilnah in kavarnah, gledališčih, kinopredstavah, med tem, ko je kmet garal po 16 ur na dan, ko ste jedli meso, sir in bel kruh, kmet pa je živel ob krompirju in zelju, ko ste se vozili z motorji in so vaše žene nosile lakaste skorjice« itd.

Kdor si prisvoji te besede brez presoje, brez kritike, jim mora pač potrditi. Tisti, ki jih je vrgel med delavce, od kjer so se raznesle po okoliških vaseh, se je poslužil posrednega sredstva, hotel je s tem povzročiti med kmeti mržnjo do delavcev, kar se mu je tudi v precejšnji meri posrečilo.

Zdaj pa premislimo dobro in pogledimo stvari do dna. Pred 40. leti — to sem slišal od mojih prednikov — so delavci v nekem rudokopu delali na dan po 16 ur, spali so na deskah (pregradih) po dvajset skupaj pod eno odejo, oblečeni v umazani delavski obleki. Zaslužili so po 8 do 12 goldinarjev, uživali močnik s kislim mlekom, toda kljub pasjemu življenju, so bili nekateri konec meseca za hrano dolžni delodajalcu. Delavci so bili kapitalistom sužnji.

Kmetje niso živeli radi slabih socialnih razmer delavstva nič boljše od njih, nasprotno, tudi kmetov življenjski minimum je bil sporeden z delavčevim. Ker pa so bili delavci bolj koncentrirani po industrijah v večjih ma-

sah, se je pri njih prej razvila želja izboljšati si svoj žalosten položaj, spregledali so, da je rešitev edino v samopomoči, začeli so se organizirati; organizacije so širile potom shodov in tiska enotno misel in tako so po par desetletjih, prepojeni z enim socialnim duhom stopili v borbo s kapitalizmom in dosegli 8-urni delavnik, bolniško, starostno zavarovanje in druge ugodnosti so si že mogli privoščiti, tudi te, ki so se očitale jeseniškim delavcem.

Vzporedno z delavcem se je tudi kmetu začelo boljše življenje, dasiravno se neorganizirani kmet še ni boril za svoje pravice. Po teoriji kapitalizma in vseh nasprotnikov skupnosti delavcev in kmetov, bi se moralo stanje kmeta, na račun dviga delavskih plač, poslabšati. Zakaj pa se je kljub temu le izboljšalo. Delavec, kateri je prej pri slabi plači jedel nezabeljen močnik s kislim mlekom, si je svoj življenjski standard boljše po višini plače. Če je prej potrošil 8 goldinarjev, ker več zaslužil ni, je pri zaslužku 30 gold. potrošil 30 gold. Ta denar je prejel kmet za žito, meso, mleko, pijačo, tobak itd. Tu vidimo, da so delavci večinoma svoj zasluženi denar porazdelili med vse panoge kmetijstva, ostali del za obleko, obutev itd. pa zopet med obrtnike in tovarne, katere so zato zaposlile zopet več drugih delavcev. Ko pa je kmet videl, da proda sedaj lažje in dražje svoje pridelke, si je začel nabavljati tudi razne pripomočke, orodje, stroje, umetna gnojila itd., da je svoje pridelke povečal. Kupil si je tudi več in boljše obleke in si še marsikaj privoščil od zemeljskih dobrin. To vse pa izdelujejo tovarne in obrtniki. Zato, ker so kmetje in tudi delavci porabili več fabrikatov, je delodajalec lahko delal z istim ali še večjim dobičkom, kot prej ko je delavce slabo plačeval. Kapitalizem pa je v svoji objestnosti na te činjenice očividno »pozabil«, zasejal med kmete in delavce razdor, se vrgel z vso silo na oba, izpodkopal temelj kmetu in delavcu, nazadnje zamajal tudi sebe in vso človeško družbo.

Iz prednavedenega pridemo do zaključka, da ima kmet isti interes na plači, oziroma življenjskem standardu delavca, kot pa delavec sam, in nasprotno. Korakala sta desetletja roko v roki nevede. Kmetje bodimo si odkriti in priznajmo, da so se organizirani delavci skozi desetletja borili, da so dosegli to, kar imajo, odnosno so imeli do danes. In ne zamerimo jim, če so na videz malo boljše živeli kot mi, tudi naš dobiček je bil to, ker vse dobrine so od nas kupovali. Zakaj bi nižji sloj ne smel živeti človeka dostojno življenje. Kar pa si človek s trudom pribori, si hoče tudi z borbo obdržati. Kmetje priznajmo še to, da se za svoje pravice še nismo borili združeni, pogledjmo nazaj, kaj vse so dosegli delavci v organizaciji in jih posnemajmo.

Jan. Kavalir.

Izgnani brezposličarji

Pretekli teden je policija v Ljubljani položila po vsem mestu skoro 200 večinoma mlajših oseb, ki so se brez dela potikale po ulicah. Tiste, katerim so dokazali, da so zreli za zapor, so oddali sodišču, druge so pa poslali v njihove domovinske občine »po šubur«.

Pri tej priliki je objavil »Slovenec« notico prav take vsebine kakor jo je bil nedavno objavil naš list: Vse rine in tišči v mesta, kjer upajo zlasti mladi fantje in dekleta dobiti dobre zaslužke in vse polno zabave, doma na kmetih jih pa delo čaka!

To je pa velika prevara in spoznanje pride navadno prepozno. Fantje in dekleta se začno potikati po raznih beznicah, ker nimajo denarja za pošteno prenočišče, tam pa pridejo fantje pogostokrat v stike z zločinci, dekleta pa z vlačugami, dokler jih vseh skupaj ne polovi — policija, nakar je glorijski konec...

Zakaj pa tišči vsa mladina z dežele v me-

Zelo velika

je Vaša korist, če si nabavite obleke in plašče direktno iz tovarne Stermecki, kjer je ogromna izbira, novi in elegantni modeli ter cene radi lastne izdelave čudovito nizke.

Pišite še danes po novi, veliki, ilustrirani cenik!

Trgovski dom Stermecki
Celje št. 63

sta? Zato, ker jih nihče ne pouči, da je v mestih dandanes veliko hujša stiska in veliko večja beračija kakor na deželi! Ogromna večina mestnega prebivalstva — z malo izjemami — danes komaj sama živi, ne pa da bi mogla prerediti še nekaj tisoč novih moči!

Duhovniki, učitelji, župani, občinski tajniki in drugi ljudje, ki prihajajo v stik z ljudmi, bi pa storili veliko dobro delo, če bi ljudem povedali resnice in jih poučili, kako je v mestih sedaj!

Zatorej, kmetijski fantje in dekleta, ostajajte doma in bodite veseli in zadovoljni, da imate doma vsaj krompir in koruzen kruh — v mestu še tega ne bo!

Posredovalnica za kmetijske pomočnike in pomočnice v dravograjskem srezu

Dne 21. marca t. l. se je vršil pri sreskem načelnstvu na Prevaljah sestanek županov, odnosno občinskih kmetijskih odborov iz sledečih občin: Prevalje, Mežica, Črna, Tolstivrh, Kotlje, Libeliče, Marenberg in Muta. Na navedenem sestanku, ki se je vršil v svrhu ustanovitve »Posredovalnice za kmetijske pomočnike in pomočnice« (hlapce, dekle, pestunje itd.), je sreski kmetijski referent pojasnil udeležencem pomen te važne ustanove v srezu, kar so vzeli navzoči zastopniki občin z zadovoljstvom na znanje. Na čelu posredovalnice je odbor, ki sestoji iz sreskega kmetijskega referenta kot stalnega predsednika, iz zastopnika sreskega kmetijskega odbora in 8 zastopnikov občinskih kmetijskih odborov zgoraj navedenih občin. Posredovalnica prične v kratkem delovati. Želeli je, da bi nova ustanova, ki je važnega gospodarskega pomena tako za delojemalce kakor za delodajalce, dosegla svoj namen v polni meri.

Za naše delavstvo

Brezposelni se zatekajo na deželo — Kmetje za podporo brezposelnim — Graditev cest in voznih potov

Gospodarska kriza je v zadnji dobi tudi v slovenskem gospodarstvu pričela dobivati vse ostrejšo obliko. Posebno se čutijo njene posledice med širokimi vrstami delovnega ljudstva, ki je po poslednjih redukcijah takorekoč postavljeno na cesto, kjer je brez najpotrebnejših sredstev ter dobesedno gladuje. Izgledi za boljše dni pa so skoraj jalovi in brezpomembni, brezposelnost pa v krutem pravcu postaja obsežnejša in številnejša.

Brezposelnost, taka kot se je razvila v poslednjih mesecih, pa ni več le vprašanje delavskih revirjev, fabrik, borz dela itd., temveč je postala pereča narodno vprašanje, ki mora iz gospodarskega in narodnega stališča v enaki meri interesirati kmeta, delavca in šolanega inteligenta, zakaj obstoj enega kot drugega je medsebojno odvisen. Seveda prihaja vprašanje velekapitala, ki nudi delovnemu ljudstvu »skromen obstoj«, tudi v poštev, toda z najmanjšim upanjem, kar pričajo poslednje temeljite redukcije delavstva.

Pomožne in druge dobrodelne akcije v pomoč brezposelnim tudi polagoma usihajo in tako so se brezposelni, da si ohranijo golo življenje, pričeli potekati na deželo, h kmetu, kjer prenočujejo po skednjih in senikih ter jedo s kmetom vred »krompir v oblicah«. Tako sta se našla dva: kmet in delavec, ki ju je gospodarska kriza najhujše udarila. Toda kako naj si družno pomagata, ko pa eden kot drugi ne moreta najpotrebnejšega, tistega, ki daje človeku »skromen obstoj«?

Iz obojestranske stiske je treba najti izhod! Najti se mora brezposelnim zaposlitev.

V mnogih dopisih kakor tudi na številnih zborovanjih naše kmetско ljudstvo stavlja zahteve po zgraditvi cest in primernih voznih potov, ki so v nekaterih podeželskih krajih nujno potrebni in velike gospodarske važnosti. Te zahteve so za vsakogar, ki pozna tozadevne razmere na deželi, popolnoma upravičene.

Velike važnosti pa je, da se te zahteve dajo spraviti v sklad z reševanjem vprašanja brezposelnosti ter vprašanja onih brezposelnih, ki se v svojem obupu potekajo h kmetu.

Po izdelanih strokovnjaških načrtih naj bi se pričelo obsežno delo graditev cest in voznih poti. Ker je tozadevno delo v splošnem interesu narodnega gospodarstva in blagostanja, se morajo zanj zavzeti vsi odločilni činitelji: občine, cestni odbori, banovina in država. Od navedenih merodajnih činiteljev naj vsak v investicijo gradbenega dela prispeva po eno četrtnino ter bi se tako v obsežnem samopomočnem in združnem smislu rešilo važno narodno-gospodarsko vprašanje.

Obenem pa bi se tako nudila široka zaposlitev brezposelnih, ki danes ne vedo, kam bi s svojo delavnostjo. Združene v delavne cestne kolone naj bi oskrbovale s hrano potujoče kuhinje, da bi se tako tudi vprašanje prehrane poenostavilo.

Ker je vprašanje nujno, bo njega rešitev morala najti uresničenje.

Dopisi

Konjice. Na praznik sv. Jožefa se je vršil v Narodnem domu ustanovni občni zbor sreske organizacije J. R. K. D. Kljub slabi poti so napolnili zavedni fantje in moške dvorano do zadnjega kotička. G. banski svetnik Jereb je uvo doma pozdravil vse navzoče in nato podal besedo narodnemu poslancu g. Gajšku. Ta je, navdušeno pozdravljen od vseh zborovalcev, v poljudnih besedah pojasnil sedanj položaj v državi in delo poslancev v narodni skupščini. Za njim je g. banski svetnik Jereb pojasnil delo bano-vinskega sveta in je zlasti bodril zborovalce, naj ne omahujejo in naj ne bodo malodušni v sedanjih težkih časih. Končno je še g. dr. Ervin Mejak v navdušenem govoru pozval vse zborovalce, naj vstopijo v novoustanovljeno organizacijo. Omenil je, da ima naš srez že šest krajevnih organizacij s približno 700 člani. G. notar Jereb je zaključil lepo uspešno zborovanje s pozivom, da vsi delajo in pomagajo, da se razširi organizacija v poslednjo kmečko vas. — Dne 19. in 20. t. m. se je vršila v šolski telovadnici pod režijo s. Nuše Brataničeve mladinska igra: Pogumni Tonček, ki je izpadla nad vse pričakovano in v občo zadovoljnost.

Dol pri Ljubljani. Iz našega kraja se redkokdaj kdo oglasi. Res da nimamo posebnih novic, razen snega, katerega je pa menda povsod dovolj in že težko čakamo pomladi. — Lansko leto je bilo pri nas ustanovljeno Sokolsko društvo, ki vključuje raznim zaprekam in neprilikam dobro napreduje. Požrtvovalni člani so preuredili neko staro skladišče, ki ga je dal na razpolago nadučitelj v pok. g. Reich, v telovadnico, kjer so postavili tudi oder. Kulise je posodilo Društvo kmetiskih fantov in deklet iz Boričevega. Že par mesecev pridno telovadijo, tudi deca. Prirejenih je bilo že več dobro uspešnih iger. 6. t. m. je bila uprizorjena znana narodna igra »Miklova

Zalač. Le složno naprej po začrtani poti in uspeh ne bo izostal.

Rob na Dolenjskem. V naši občini sta umrla pretekli teden Janez Centa, po domače Vrbar, iz Sela, v soboto pa se je smrtno ponesrečil 24-letni Jože Intihar, sin premožnega posestnika, po domače Pavlina iz Bukovca. Zjutraj je šel iz hiše k kašči, kjer je imel skrito staro puško na »kapsel«. Prijel je za cev in potegnil puško iz skrivališča. Po nesreči pa se je puška sprožila in fant je padel smrtno zadet na tla.

Prevalje. Naša kmetско-nadaljevalna šola je praznovala na Jožefovo svojo zaključno slovesnost. Slišali smo lepo petje domačih narodnih pesmic; prav domače smo se počutili ob njih. Sledil je še navdušen govor g. župana in sreskega kmeta, referenta, nakar se je p. d. Hermanov fant v lepih besedah zahvalil vsem za sodelovanje v obeh učnih letih ter zaključil govor z besedami pesnika Valentina Vodnika: »Išče te sreča, um ti je dan, našel jo bodeš, če nisi zaspal. — Naša kmetско nadaljevalna šola je v obeh letih obstoja še izven šolskega pouka imela 9 praktičnih tečajev iz sadjarstva, ter si ogledala več vzornih kmetij.

Škocijan pri Turjaku. Dramski odsek pod vodstvom sokolske čete vprizori v nedeljo 3. aprila za naše gasilce kmečko komedijo »Pogodba«. Zateček ob pol 3. uri popoldne. Vabljeni od blizu in daleč. Na pomoč!

Celje. Seja Pododbora »Zveze kmetiskih fantov in deklet« za celjsko okrožje v Celju se bo vršila na praznik 4. aprila t. l. v klubski sobi hotela »Union« v Celju s pričetkom ob 8. uri dop. Vsi tovariši se prosijo, da se te seje točno udeležijo. Za Pododbor »Zveze kmetiskih fantov in deklet« v Celju: Ivan Kronovšek, predsednik.

Pri zagatenju se daje prednost pitnim kuram, ker so enostavne in prijetne. One z dietetikumom »Planinka-čaj Bahovec«, izdelanim iz zdravih zelišč, so vedno zanesljive. Omot 20 Din v lekarnah.

Novice

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci!
Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zaslužka, »Kmetški list«!

Domače vesti

Podpora za nabavo plemenske živine. Z odlokom kmetijskega ministra je iz državne kmetijske zakladnice dovoljeno izplačilo 95.000 Din banski upravi Dravske banovine v Ljubljani kot podpora za nabavo plemenske živine.

Petdinarski bankovci se vzamejo iz prometa. Zamenjavala jih bo Narodna banka v dobi treh let.

Ukradena srečka zadela. V trafiki Olge Morgensternove v Novem Sadu so vlomili doslej neznani tatovi ter razen smotk in cigaret odnesli tudi več srečk razredne loterije, med temi srečko šte. 45.750, ki je zadela večji dobiček. Poskrbljeno je, da se dobiček za omenjeno srečko ne bo izplačal nepoklicanemu donašalcu srečke.

Pošiljanje denarja v inozemstvo v priporočilih pismih je prepovedano. Zato se mora vsako priporočeno pismo, naslovljeno v inozemstvo, oddati na pošti odprto. Prav tako je seveda prepovedano pošiljati denar v inozemstvo v navadnih pismih.

Pokončavanje divjih svinj je nastalo pravo tekmuje, odkar so razpisane nagrade. Tako je v Škrbcu pri Podgradu ubil pred dnevi posestnik Josip Gazvoda divjo svinjo, težko 96 kg, ki je imela v sebi 8 mladičev. Hrovatič Franc iz Koroške vasi in tovariši pa so ubili okrog 60 kg težko svinjo v Novi gori.

Novorojenček v Sori. Te dni so opazili ljudje pri zapornicah tovarne v Goričanah trupelce novorojenčka. Ležalo je v globini par metrov in deroga voda ga je kmalu odnesla naprej. Iskanje za detetom ob vodi je ostalo brezuspešno. Domnevajo, da je Sora prinesla trupelce iz gornjega konca svojega toka, zato iščejo orožniki mater v vaseh, ležečih višje gori ob Sori.

Nad 4000 brezposelnih v Ljubljani! Brezposelnost od tedna do tedna narašča. Dočim je bilo v januarju okrog 3000 brezposelnih, jih je bilo v februarju že 3500, zdaj jih je pa že nad 4000.

Objava. Pripravljalni odbor JRKD za občino Medvode, objavlja, da se vrši ustanovni občni zbor krajevnih organizacij JRKD dne 3. parila t. l. ob pol 4. uri popoldan v občinski pisarni v Medvodah. Dnevni red: 1. Volitev odbora ter treh članov nadzornega odbora. 2. Določitev višine članarine za leto 1932. 3. Volitev delegatov za sresko skupščino. 4. Slučajnosti. — Pripravljalni odbor.

Blagajnik pobegnil s 120.000 Din. Zagrebška policija je izdala tiralico za blagajnikom direkcije državnih železnic Ivanom Kerncem, ki je neznano kam pobegnil ter odnesel iz blagajne 120.000 dinarjev. Kernc se je rodil na Dunaju leta 1889, pristojne pa je v Karlovec.

1000 — Din plačam

ako Vam RADIO BALZAM ne odstrani: ukrjnih oces, bradavic, trde kože, bul itd. —

Pošiljam Vam 2 dolarja za odgovarjajočo množino RADIO BALZAMA. Rojak g. Lapornik mi je dal 1 lonček tega čudežnega zdravila. Nešteto dolarčkov sem že porabila, a brez uspeha. Sedaj mi pošljite zame in znanec, ker vidim velik uspeh. Spoštovanjem Pavlina Glogovšek, Box 188, Blaine, Ohio, Amerika.

Zahtevajte povsod samo »RADIO BALZAM«! Po pošti franko: 1 lonček 10 Din (predplačilo) na povzetje 18 Din dva 28, trije lončki 38 Din pošlje

R. COTIČ

Ljubljana, VII., Kamniška 10a (Janševa).

Bosanski kmetje nimajo krme za ovce. Bosanski kmetje iz gorskih krajev so v zadnjih dneh prignali v Banjo Luko nad 600 ovc, ker zanje nimajo krme. Da ovce ne poginejo od gladi, so tamošnji meščani pričeli akcijo za zbiranje denarnih sredstev za nabavo krme. V nekaj dneh se je nabralo nad 15.000 dinarjev. Kupili so že dva vagona sena.

Volitve v srezu Otočac. Pretekli teden so bili objavljeni definitivni rezultati ponovnih volitev v srezu Otočac. Glasovalo je 90 odstotkov volilcev. Od 6807 glasov je prejel dr. Milan Ilić 3812, dr. Djordje Branković pa 2955.

200 batin zaradi nezvestobe. V vasi Zalužje blizu Broda so imeli te dni zanimivo ločitev zakona. Kmet Milenko Marušić se je oženil pred meseci s sosedovo hčerko Ljubico Petrović, ki je 15 let mlajša od njega. Mlada žena se je pa kmalu začela ozirati po drugih, za kar je zvedel mož. Domačin se je posrečilo Ljubico zasačiti in flagranti z nekim vaškim fantom. Sklenjeno je bilo, da odšteje njen oče vprico domačih in zapeljivca ženi 50 batin po gotovem delu telesa, možev oče tudi 50, mož sam pa 100. Tako jih je dobila 200 in si bo v bodoče temeljito premislila varati moža. Mož se je seveda ločil od nje.

750.000 Din za kidanje snega. Za kidanje snega in čiščenje ulic je mestna občina ljubljanska do danes izplačala 750.000 Din. V proračunu je bilo določenih smo 369.000 Din in je bila ta postavka prekoračena za 381.000 Din.

Detomor. Služkinja Veronika Kontak v Koprivnici je porodila v vinogradu nezakonsko dete in ga pustila, da je zmrznilo. Trupelce je ponoči zakopala v skednju, pa so ga že zjutraj našli in nesrečna nezakonska mati, ki jo je pogrnala v zločin strašna beda, se bo morala zagovarjati pred sodiščem.

Žrtve steklega psa. Dne 28. februarja je 28-letno delavčevno ženo Kunigundo Krotmajerjevo z Brezna pri Mariboru ugriznil domači pes, o katerem pa niso vedeli, da je stekel. To so ugotovili šele pozneje, ko je poginil sosedov konj, ki ga je ugriznil isti pes. Krotmajerjevo so prepeljali v Pasteurjev zavod v Celju.

Otrok, ki ima 26 prstov. Blizu Bosanske Kotsajnice se je rodil nekemu kmetu otrok, ki ima na vsaki nogi po 7, na vsaki roki pa po 6 prstov. Zdaj je star že 12 let, pa bi človek mislil, da je še petletno dete, tako je zaostal.

Zamenjava 10-dinarskih in 5-dinarskih novčanic. V smislu razglasa Narodne banke se vzamejo iz prometa desetdinarske novčane od 1. novembra 1920 in petdinarske novčane izdaje Narodne banke kraljevine Srbije, ki nosijo razne datume. Za te novčane, ki se vzamejo iz obtoka, se dobi pri zamenji polna vrednost v drugih novčanicah. Zamenjava se bo vršila pri Narodni banki v Beogradu kakor tudi pri vsaki obtoka vzetih novčanic bo te lahko tudi po poteku treh let od dne, ko izide ta poziv tretjič v »Službenih Novinah«, prenehajo iz obtoka vzete novčane biti zakonito plačilno sredstvo in jih Narodna banka ne bo več zamenjavala. Imetnik iz obtoka vzetih novčanic bo te lahko tudi po poteku triletnega roka predložil v zameno glavni blagajni, ki jih bo izplačala in uničila.

Nevarni volkovi. Kakor smo že poročali, so se v tuzlanskem okraju zaradi dolgotrajne zime že večkrat pojavili volkovi v večjih tolpah ter napadali hleve celo po naselbinah. Kraj vasi Spionice je gozdar Vidak Bjelica naletel na tolpo osem sestradanih volkov. Tri volkove je ubil, drugi pa so se razbegli. Skupno je gozdar Bjelica v zadnjih 10 dneh ustrelil že 8 volkov in 3 volkulje.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagajenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno starejšim ljudem. Franc Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strašna smrt starke. V predmestju Subotice si je 70-letna Katarina Hofenbauer močno zakurila v svoji sobici, potem pa obsedela pri štedilniku in zadremala. Med spanjem se ji je vnela obleka, boleha in napol hroma starica pa si ni mogla pomagati. Ko so pozno zvečer neki pasantje opazili sumljiv dim, ki se je vil iz prtičnega stanovanja, ter vlomili vrata, je bilo že prepozno. Nesrečna starica je bila tako hudo obžgana, da je takoj po prevozu v bolnišnico izdihnila v strašnih bolečinah.

Domače delo svetla točka v krizi. V današnjem oglasnem delu opozarjamo na ponudbo tvrdke: Domača pletarska industrija, Josip Kališ, Maribor. Trubarjeva ulica 2. Pletilni stroj »Regentinja« pomeni za delavoljne novo stalno možnost mesečnega zaslužka.

Vesti iz sveta

Moratorij republike Chile. Republika Chile je ustavila plačila vseh inozemskih dolgov, čeprav bo tozadeveni zakon sprejet šele ta teden.

Španski parlament je sprejel zakon o agrarni reformi. Vsa zemlja se proti odškodnini razdeli med kmete. Ustanovljen bo tudi poseben agrarni zavod, ki bo nadzoroval izvajanje agrarne reforme in vsako leto preizkušal, ali se ne zbirajo zemljišča zopet v rokah kapitalistov ter jih bo po potrebi znova razdeljeval.

Smrt madžarskega krvnika. V Budimpešti je umrl državni krvnik Kozarek, ki je v treh letih svoje službe spravil na drugi svet osem zločincev. Pri zadnji usmrtitvi pred nekaj tedni se je bil močno prehladil in dobil pljučno vnetje, kateremu je podlegel v svojem 47. letu. Preden je začel izvrševati krvniški poklic, je bil mesar.

Velik požar v tržiški ladjedelnici. V Trzinu (Monfalcone) je nastal dne 19. t. m. zvečer velik požar. Zgorelo je popolnoma poslopje za barvanje in popravilo vagonov. Škoda je okoli 2 milijona lir.

Hitler toži prusko vlado. Pruska vlada je začela rigorozno postopati proti nacionalnim socialistom s preiskavami in konfiskacijo orožja. Hitler je zaradi tega vložil tožbo pri državnem sodišču, češ, da je policijska akcija proti stranki v nasprotju z državno ustavo.

Letalska nesreča. Blizu Strasbourga se je pripetila težka letalska katastrofa. Dve letali sta trčili v zraku skupaj in se zrušili na zemljo. Vsi štirje potniki so bili ubiti, letala pa popolnoma razbita.

Kriza pariških gledališč. Ravnatelji pariških gledališč so soglasno sklenili, da bodo zaradi neznošnih davčnih bremen zaprli gledališča z 29. marcem.

Zdrav rod je pogoj napredka in blagostanja. Naš kmetovalec stremi za enim in za drugim, toda v današnji krizi pozabi le prečesto na največji zaklad: svoje zdravje. — Kdor si hoče povrniti ali utrditi zdravje in preživeti hkrati nekaj dni mirnega, udobnega in počeni oddiha, naj poseti zdravilišče Rogaška Slatina!

Pišite ravnateljstvu zdravilišča predhodno po prospekt!

Huda zima v Italiji. Mrzel severni veter je po vsej Italiji povzročil občuten padec temperature. V Neapolju je močno snežilo. Tudi v Caserti je padlo mnogo snega. V Avellinu in v Abrucih je šest ur neprenehoma snežilo.

Brazilijska pred nova revolucija? V Braziliji se je zopet pojavila nevarnost revolucije. Država Rio Grande do Sul je prekinila svoje odnose z državnim predsednikom Brazilije, Vargasom. Tudi gospodarsko močna država Sao Paulo in druge države se nameravajo pridružiti tej akciji.

Nov železniški »Zeppelin« je izumil ruski inženjer Grohovski. Vozil bo po eni sami tračnici, ravnesje se bo doseglo z velikansko vrtavko, hitrost mu bo 350 do 375 km, to je za 50 odstotkov več kot jo ima nemški tračniški »Zeppelin«.

Ponarejevalci denarja. Kriminalna policija v Stuttgartu je odkrila ponarejevalnico denarja, kjer so ponarejali nemške bankovce po 100 mark. Falzifikatorji so nakopičili v svoji zalogi za 1 milijon 800.000 mark falzifikatov. Policija je aretirala osem osumljencev, med katerimi je tudi

Srčnemu oslabiljenju in kratkemu dihanju

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

je čisto vzrok mast, katera je obkolila srce in njegovo mišičevje. Ta mast je vzrok, da sreči dana možnost vršiti svoje funkcije. Po redovitni uporabi »PLANINKA«-zdravilnega čaja postane kri lahko tekoča, srce se razbremeni in ojači, kar povzroča zopetno normalno dihanje.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi »PLANINKA«-zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din 20— z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana.

kolovodja ponarejevalcev. Najbolj vneti med njimi sta bila oče in sin z imenom Anreds, ki sta izdelovala falzifikate noč in dan.

Svojevrsen monopol. Finančna kriza, v katero so zašle mnoge države zaradi sedanjih neugodnih gospodarskih razmer, se kaže naravnost drastično v ukrepu romunske vlade, ki je uvedla monopol na — razglednice. Iz tega monopola si obeta romunska vlada velike dohodke, ki se bodo stekali v fond za vzdrževanje šol, muzejev, knjižnic in znanstvenih zavodov. Vse razglednice, ki so trenutno v prosti prodaji, se morajo najpozneje v 14 dneh obdajčiti s posebnim kolkom za 2 leja. Proti osebam, ki se ne bi ravnale po teh predpisih, bo postopala vlada po zakonu.

Vabilo na redni občni zbor Pododbora »Zveze kmetov in deklet« za celjsko okrožje v Celju, ki se bo vršil na praznik Marijinega oznanenja, dne 4. aprila t. l. s pričetkom ob 9. uri dop. v hotelu Union v Celju. — Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila funkcionarjev pododbora. 3. Volitev novega odbora. 4. Načrt za bodoče poslovno leto. 5. Slučajnosti. — Vsa tovariška društva se pozivajo, da pošljejo na občni zbor svoje delegate. Vabijo se pa tudi vsi tovariši in tovarišice iz tistih krajev, kjer se pripravlja ustanovitev naših društev. — Za Pododbor »Zveze kmetov in deklet« v Celju: Ivan Kronovšek, predsednik; Franjo Mastnak, tajnik.

Samomorilna epidemija v Atenah. V grški prestolnici vlada pravcata samomorilna epidemija. V enem dnevu je izvršilo samomor pet oseb, in sicer neki general, finančnik, trgovec, gradbenik in mlada deklica.

Španija brez procesij. Letošnji velikonočni prazniki, ki se vršijo prvič v republiki, se močno razlikujejo od prejšnjih. Po vsej Španiji ne bo namreč razen nekaterih izjem nobenih procesij, temveč se bodo cerkvene slovesnosti vršile samo v cerkvah. Procesije sicer niso prepovedane, vendar se ne bodo vršile iz strahu, da jih ne bi nasprotniki motili.

Veter odnaša postelje. V Bisbecu (Arizona) je divjal zadnje dni mogočen orkan. Dva kmeta, stanujoča v leseni hiši, sta privezala svoji postelji z vrvmi na streho. Mogočen vihar pa je streho razmajal in odnesel in z njo seveda tudi postelji obeh kmetov. V smrtnem strahu sta kmeta visela nekaj minut med nebom in zemljo, dokler ni streha naposled sedla na zemljo, pri čemer se je eden izmed kmetov ubil.

Vatikanska moda. Vatikan, kakor znano, ostro nastopa proti izrastkom sodobne mode, in zlasti ženske, ki jih sprejema papež v avdienci, se morajo držati glede obleke zelo strogo določenih predpisov. Sedaj je neka angleška firma spravila na trg posebno »uniformo za romarke«, od katere si obeta velik dobiček. Ta obleka je črna, dolga in zapeta do vratu, dolgi so tudi rokavi. Pripada ji še plašč iz črnih čipk. Kakor poročajo, prihajajo angleške romarke že pogosto v tej noši v Rim.

Razpored licencovanj plemenskih bikov v letu 1932. v srezu Kranj

Licencovanje se vrši:

I. V ponedeljek, 4. aprila: ob 8. uri: Poljane, na sejmišču, za občino Javorje in Poljane; ob 10. uri: Gorenja vas, »Pri Anžku«, za občino Trata; ob 11. uri: Todraž, pri Simonu Selaku, za občino Trata; ob 13. uri: Hotavlje, pod kozolcem, za občino Trata in Oslica; ob 14. uri: Trebija pri Kovaču, za občino Trata in Oslica; ob 15. uri: Sovodenj, pred gostilno, za občino Oslica.

II. V torek, 5. aprila ob 7.30 uri: Škotja Loka, na sejmišču, za občine: Stara Loka, Škofja Loka, Zminec, Sora.

III. V sredo 6. aprila: ob 8. uri: Selca, na sejmišču, za občini Selca in Zelezniški; ob 11.30 uri: Podrož, za občino Sorica.

IV. V četrtek, 7. aprila: ob 7. uri: Praše, pri Vrhuncu, za občino Mavčiče; ob 9. uri: Sv. Valburga, pred Joškovo gostilno, za občino Smlednik, Voglje; ob 13. uri: Cerklje, na sejmišču, za občino Cerklje; ob 16. uri: Luže, na Barletovem dvorišču, za občini Senčur in Vele-sovo; ob 17.30 uri: Preddivor, pred Križnarjevo gostilno, za občino Preddivor.

V. V petek, 8. aprila ob 8. uri: Kranj, na sejmišču, za občine Hrastje, Kranj, Stražišče, Sv. Jošt, Predoslje, Naklo.

VI. V soboto, 9. aprila ob 9.30: Na Pristavi (pri Primožiču), za občine Kovor, Sv. Ana, Sv. Katarina, Križe, Trzič.

VII. V torek, 12. aprila: ob 9. uri: Zg. Korka (Povšnar), za občino Preddivor; ob 11. uri: Zg. Jezersko, pred Kazino, za občino Jezersko.

Društvo rejcev malih živali »Živalic« za Dravske banovine v Ljubljani priredi v času od 2. do 5. aprila 1932 prvo veliko razstavo malih živali Dravske banovine na velesejmskem prostoru v paviljonu K. Nad vse zanimiva razstava bo prva te vrste, ker bo nudila vpogled v rejo malih koristnih živali. Zastopane bodo živali kot perutnina, kuni, golobje ptice in drugo. Razstavljeni bodo tudi vsakovrstni izdelki iz kožu-hovine, usnja, volne in perja; dalje valilni aparati, zaklopna gnezda, umetne kokle, kletke in sploh vse potrebščine, ki so na ta ali oni način v zvezi z rejo malih živali. Na razpolago bodo valilna jajca, jajca za dnevno uporabo ter zaklana perutnina in kunčevina. Razstavljena bodo še razna krmila, s katerimi hranimo male živali, pripomočki za razpošiljanje jajc, enodnevnih piščancev itd. Končno nas bo razstava seznanila tudi še z različnimi strokovnimi knjigami listi in slikami. Dan pred otvoritvijo razstave bo ocenjevala strokovna komisija, obstoječa iz domačih in tujih strokovnjakov, razstavljene živali in predmete. Na podlagi ocenjevanja bodo razdeljene denarne nagrade, darila in diplome. Otvoritev razstave se vrši v soboto, dne 2. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih ljubljanskega velesejma. Vabimo tem potom vse ljubitelje malih živali, dalje trgovce in obrtnike, da se udeležijo razstave v čimvečjem številu s tem, da razstavijo najboljše in najlepše proizvode svoje reje in rejnih pripomočkov. Podrobna navodila se dobe pri društvu rejcev malih živali »Živalic« za Dravske banovine v Ljubljani, Sv. Petra cesta 60.

Malinovec

pristen, iz gorskih malin, v kantah po 10 in 30 kg, nudi po ugodnih cenah

FRANC PUSTOTNIK
Blagovica, pošta Lukovica

Zaprteje. Po mnenju vseučiliških klinik se naravna Franc-Joželova grenčica odlikuje po svoji zanesljivi učinkovitosti in prijetni uporabi.

Ing. J. Teržan:

Sladkor

Sladkor si je poiskal konzumenta v vsaki obitelji. Staro in mlado, podeželsko in mestno prebivalstvo, revno in bogato uživa sladkor. Zategadelj je postal sladkor vse-splošna narodna potreba. Pri nas ga razmerna zelo malo konzumiramo. Tri- do štirikrat manj kot ga trošijo prebivalci drugih držav. Angleži, Nemci, Danci, Amerikanci porabijo letno na osebo 24—30 kg sladkorja. V naši državi pride na eno osebo okrog 7 kg. Pridelamo lahko mnogo sladkorja. Toda potrošiti ga ne moremo. Zakaj? Zato ker je pri nas sladkor predrag!

Kdo povzroča draginjo sladkorja?

Producent sladkorne repe gotovo ne, ker mu sladkorne tovarne repo zelo slabo plačajo. Pri nas je sladkorna repa skoraj najcenejša v Evropi! Država zahteva od 1 kg sladkorja 5— ozir 6.50 Din. To je vsekakor precejšnja obremenitev konzumenta. Toda to, kar vzame država, pride konzumentu v drugi obliki zopet v dobro. Boriti se moramo proti onim, ki izmozgavajo široke narodne sloje in nosijo naše, z žuljem in krvavim potom pridobljene pare črez mejo. Deset let že bijejo boj kmetovalci, ki pridelujejo sladkorno repo, s podjetniki sladkornih tovarn. Pri vseh sestankih, ki jih je sklicalo kmetijsko ministrstvo, so zastopniki sladkornih tovarn izjavili, da jim je »nemogoče podnašati še večje žrtve«, kajti oni so že itak na robu propada.

V dokaz, da so ti zastopniki govorili »čisto resnico«, navajamo bilanco nekaterih sladkornih tovarn za lansko leto.

Sladkorna tovarna »Novi Vrbas« je last madžarske splošne kreditne banke in peštanske madžarske komercialne banke. Čisti dobiček za leto 1931. znaša 12.9 milijonov dinarjev, dočim je imela tovarna v letu 1930. »samo« 11.3 milijonov dinarjev čistega dobička. Predsednik tega podjetja je znani vojvodinski veleposestnik dr. Gedeon Dundjerski. Upravni svetniki so: Filip Weiss iz Budimpešte, generalni direktor JUB Maks Antič iz Zagreba, baron Paul Kornfeld in advokat iz Beograda dr. Jakov Čelebonovič.

Ti ogromni čisti dobički so med drugim mogoči tudi radi zaščitne carine, ki znaša 40, 30, 25 in 20 zlatih dinarjev za 100 kg. Zaščitno carino sladkorne tovarne v polni meri izkoriščajo.

Druga sladkorna tovarna v Vojvodini, Bečkerečka A. D. je imela 22 milijonov dinarjev čistega dobička pri temelj. kapitalu od Din 36 milijonov.

Iz tega je razvidno, da so sladkorne tovarne pri nas že res čisto na robu, toda ne propasti, temveč na robu maksimalnih zaslužkov, ki pri »normalnih« razmerah večji biti ne morejo.

Moderno praznoverje

Mestni ljudje, zlasti pa tista nesrečna »pol-inteligencia«, ki se prišteva k »inteligenci« samo zato, ker nosi tudi ob delavnikih kravate in trde ovratnike, v glavi pa nič nima, se jako rada norčuje iz praznoverja, ki ga je na kmetih na cente. Nočemo tukaj preiskovati na kmetih res še obstoječega praznoverja o strahovih, o »mrličih«, ki hodijo nazaj in o podobnih stvarih; pokazati pa hočemo, da je mestna »inteligencia« in zlasti »pol-inteligencia« še za stoletja zadaj za kmeti.

V mestih niso samo nove plače, ampak tudi zelo razvaljene bajte. Pa se dostikrat zgodi, da čaka pred palačo avtomobil, v avto pa vstopi razkošno oblečena »dama«. Avto zapelje »damo« pred staro razvalino, tam pa zleze »dama« iz avtomobila in kobaca po starih stopnjicah do

stanovanja, kjer ždi — prerokinja na kartel. Takih prerokinj živi v mestih mnogo in teh ne obiskujejo samo priproste služkinje z dežele, ampak večinoma sama elegantna, imenitna in »inteligentna« gospoda...

Prerokinjam na karte pa delajo v novejšem času občutno konkurenco razni vedeži in vedeževalke, ki prerokujejo »iz rok«. Zaradi »inteligence« se imenujejo ti ljudje »hiromanti« (grška beseda »heir« = roka, mantix = prerok). Tudi ta svet jako dobro živi od neumnosti mestne »inteligence«.

Prav »znanstvenec« in celo pod naslovom »profesorjev« pa nastopajo ljudje, ki razlagajo človeško pisavo. Imenujejo se »grafo-logi« (grška beseda grafo = pišem).

Tudi »zvezdarji« so zelo obražani. Sami se imenujejo »astro-logi« da se razločijo od pravih, res znanstvenih zvezdoslovcev ali astronomov.

Se bolj razširjen pa je dandanes po mestih »špiritizem«. Spiritisti pravijo, da znajo klicati »duhove« umrlih, ki jim pripovedujejo bodočnost in jim dajejo razne nasvete za življenje.

Vse take »znanosti« (v resnici sleparije) imenujejo zaradi »učenosti« »okultne« (= tajne) znanosti! O teh »znanostih« so napisali prebrisani sleparji že na tisoče in tisoče knjig in brošur, trapasti mestni svet pa kupuje tiste bedarije za drag denar bolj hlastno kakor sveže, z maslom namazane žemlje...

Te vrstice smo napisali kmetom v pouk in za obrambo. Če se bo namreč kedaj kakšen »inteligent« iz vas kmetov norca bril zaradi vašega praznoverja, mu kar to povejte, kar smo tukaj napisali, pa bo šel od vas kakor z mrzlo vodo polt cucek!

Uganka, ki ni uganka...

V Ljubljani (Celju, Mariboru ali pa kje drugod) živi ali pa je živel gospod, ki ga nočemo imenovati z imenom; recimo mu »premožen mož«.

Ta premožni mož je stanoval v svoji vili, v hranilnici pa je imel lepo vsoto naloženo.

Nekega dne je bral »premožni mož«, da je na svetu velika stanovanjska beda. Ker je bil mož mehkega srca, je sklenil sezidati hišo s 4 ali pa z več stanovanji, da pomaga preganjati bedo.

Ko je bila hiša gotova, je premožni mož izračunal, koliko mora veljati vsako stanovanje mesečno (letno), da bo on dobil nazaj svoj v hišo vloženi kapital z obrestmi vred v 10 letih. Ko je to izračunal, je stanovanja oddal 4 (ali več) strankam.

Stranke so se vselile v novo hišo in so stanovale v njej 10 let. Najemnino so plačevale redno, tako da je »premožni mož« dobil v 10 letih nazaj ves svoj kapital z obrestmi vred, kakor da ga je pustil ležati v hranilnici, hiša mu je pa ostala za nameček.

Vprašanje: Čegava je po 10 letih prav za prav od strank popolnoma plačana hiša: ali naj je last tistega, ki je svoj denar z obrestmi vred nazaj dobil, ali pa naj bo last strank, ki so jo v 10 letih pošteno plačale? To je uganka!

Po paragrafih je hiša last »premožnega gospoda« — toda po merali in po javnem mnenju?

To se pravi z drugimi besedami: Med staroverskim, pred 100 leti veljavnim principom in paragrafom in med modernim naziranjem zija vedno globlji prepad...

SEJMI.

3. aprila: Zg. Tuhinj, St. Pavel pri Preboldu.
4. aprila: Loški potok, Jagnjenca, Zg. Ribnica, Podšentjur, Sv. Lenart, Sv. Primož, Rogatec, Vojnik, Murska Sobota.
5. aprila: Stara cerkev, Hotedražica, Metlika, Bušča vas, Dole pri Litiji.
6. aprila: Vransko, Sv. Peter pod Sv. goram.
7. aprila: Pri Cerkvu.
9. aprila: St. Rupert.

Živinski sejmi

Mariborski živinski sejem dne 22. marca. Na živinski sejem je bilo prignanih 7 konj, 13 bikov, 250 volov, 317 krav in 5 telet, skupaj 592 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli 4 do 5 Din, poldebili 3 do 3.75, plemenski voli 2 do 3.40, biki za klanje 2.50 do 3.75, klavne krave debele 2.50 do 3, plemenske krave 2 do 2.50, krave klobasarice 1.25 do 2, molzne krave 4 do 4.25, breje krave 4 do 4.25, mlada živina 3 do 4.50, teleta 4 do 5 Din. Prodanih je bilo 195 komadov. Mesne cene v Mariboru so sledeče: volovsko meso I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 6 do 8. Meso bikov, krav in telet 4 do 6, telečje meso I. vrste 7 do 12 Din, II. vrste 6 do 8, svinjsko meso 8 do 16 Din.

Dunajski živinski trg. Kakor poročajo dunajski listi, je ta teden znašal dogon na dunajski goveji sejem 87.8% iz Avstrije. Iz Češkoslovaške sploh ni bilo dogona. Iz Jugoslavije, Romunije in Madjarske je skupno znašal dogon samo še 248 glav, ostalih 1783 glav pa je bilo iz Avstrije. Avstrijci posebno poudarjajo dejstvo, da je bilo avstrijske živine nad 1000 glav prvovrstne. Iz tega je razvidno, da hočejo Avstrijci sploh odvzeti trg inozemski živini.

Dunajski prašičji sejem. Pripeljanih je bilo 8541 pršutarjev in 5031 špeharjev, iz Jugoslavije 2682. Cene: Špeharji najboljši 1.35, I. 1.30 do 1.33, II. 1.27 do 1.29, kmetski 1.27 do 1.35, pršutarji 1.30 do 1.70, najboljši 1.75. Tendence: špeharji so se pocenili za tri groše, pršutarji pa so obdržali svojo ceno.

Sadjarji! Uporabljajte za pomladansko škropljenje sadnega drevja

ARBORIN

ki Vam zanesljivo zatire vse škodljivce

Arborin izdeluje

„CHEMOTECNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg 10
(na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberné)

TRŽNE CENE V MARIBORU,
dne 15. III. 1932.

1 kg govejega mesa I. vrste Din 10—12, II. 6—8, III. 4—6. Teletina: 1 kg teletine I. 12—14, II. 6—8. 1 kg prašičjega mesa 8—16. 1 kg konjskega mesa I. 3, II. 2. Kože: 1 kom. konjske kože 35—100, 1 kg goveje kože 5.50—6.50, 1 kg telečje kože 9, 1 kg svinjske kože 3.50, 1 kg gornjega usnja 55—80, 1 kg podplatov 35—56. Perutnina: 1 majhen piščanec 14—16, večji 25—32, kokoš 25—35, 1 liter mleka 2—3. Zito: 1 kg pšenice 2.35, rži 1.75—2.50, ječmena 1.75—2, ovsa 1.70—2.50, koruze 1.35—2, prosa 1.35 do 2.50, ajde 1.35—2.50, fižola 1.75—4, graha 10 do 14, leče 10—12. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 00 3.95—4.25, št. 0 3.95—4.25, št. 1 3.90, št. 2 3.70—4, št. 4 3.50—3.75, št. 5 3.25—3.75, št. 6 3—3.50, št. 7 2—3; 1 kg ržene moke I. 2—3.50, II. 2.90—3.25.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI,
dne 15. marca 1932.

Govedina: 1 kg govejega mesa I. vrste Din 10 do 12, II. vrste 8—10, III. vrste 6—8. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 14, II. 10—12. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 14—16, II. 9—12. 1 kg jagnjetine 16—18. 1 kg konjskega mesa I. 6, II. 4. Perutnina: kokoš 25—35, 1 liter mleka 2—3. Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0 na debelo 3.95—4.20, na drobno 4.50; št. 1 in 2 na debelo 3.80—4.05, na drobno 4.35, št. 3 in 4 na debelo 3.35—3.80, na drobno 4—4.25, št. 5 in 6 na debelo 2.85, na drobno 3.75, 1 kg kaše 4, 1 kg ješprenja 5, ješprenjčka 6—10, otrobov 1.50—2, koruzne moke 2.50—3, koruznega zdroba 4—4.50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6, II. 5, ržene moke 3.50—4. Zito: 1 q rži 210—220, ječmena 180 do 210, ovsa 185—210, prosa 190—210, koruze 140 do 150, ajde 180—190, fižola ribničana 275, prepelčarja 350, 1 kg graha 6—8, leče 6—8. Krma: q sladkega sena 80, pol sladkega 75, kislega sena 60—70, slame 50—60.

KOLEDAR

3. aprila, nedelja: Rihard.
4. aprila, ponedeljek: Marijino oznanjenje.
5. aprila, torek: Irena.
6. aprila, sredo: Viljem.
7. aprila, četrtek: Herman.
8. aprila, petek: Albert.
9. aprila, sobota: Marija Kl.

Kdor pridobi našemu listu na leto le enega novega naročnika, je že veliko storil za kmetaki pokret.

SANATORIJ v MARIBORU

Gospodsk. 49. Tel. 2358

Lastnik in vodja: kirurg dr. ČERNIČ

Najmoderneje urejen za operacije. Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica „Hala“, enterocleaner. Zdravljenje z radijem (pijača in kopeli). — Cene zmerne.

Milo bodočnosti

se bo gotovo izdelovalo samo iz sestavin, ki so medicinsko brez prigovora ter zdravju koristne — To načelo prevladuje tudi pri izdelavi Fellerjevih Elsa-mil lepote in zdravja. Ona prav zato izvršuje dvojno nalogo, ne samo da prijetno diše in da se izdatno penijo, temveč tudi zdravstveno koristijo, odstranjuje obnem tudi že obstoječe nedostatkne kože. Dobi se 7 vrst Elsa-mil in sicer:

Elsa-lilijino mlečno milo,
Elsa-milo lilijine kreme,
Elsa-rumenjakovo milo,

Elsa-glicerinovo milo,
Elsa-boraksovo milo,
Elsa-katranovo milo,
Elsa-milo za britje.

Po pošti za poskušnjo 5 kosov Elsa-mil v poljubni izbiri 52 Din franko. Praktično je naročiti obenem tudi Fellerjevo Elsa-pomado za zaščito lica in kože, ter Fellerjevo Elsa-pomado za rast las (2 lončka franko 40 Din). Naroči se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 344 (Savska banovina).

Oglasi v Kmetem listu imajo siguren uspeh!

I. SLANOVIC

splošno ključavničarstvo

Ljubljana
Gajeva ulica 2

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijalno za delikatesna in slašičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno ponikljana

Ali si že naročnik
„Kmetkega lista“?

EKONOM

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA
V LJUBLJANI

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželni pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, specerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
SAMO NA DEBELO

Premog,

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks,

livarniški, plavčarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za
premog d. d., Ljubljana
Miklošičeva cesta šte. 15/L

Laneno olje in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmernih cenah pri
Firnež
Emaljne in ostale lake
Oljnate barve
Lanene tropine

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarneolja, firneža, laka in barv

LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE

Ekspozitura Beograd

Podružnica: Maribor, Novi Sad, Lastnik: Franjo Medić

Opeko in strešnike

vsch vrst, za zidavo hiš, iz znanih karlovskih opekarn

ILOVAC

dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino

»**EKONOM**« **LJUBLJANA, KOLODVORSKA 7**

Lep semenski oves

po Din 2.25 ima v zalogi

„**Ekonom**“, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„**JUGRAD**“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. s. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/1

Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.

Mlinarji!

MLINSKE KAMNE za vsakovrstno meljavo, MLINSKA SITA, svileni in volneni, la GONILNA JERMENA, VOSEK ZA JERMENA in vse ostale mlinske potrebščine nudi:

BRCAR & KOMP., Ljubljana, Kolodvorska 35

Ceniki brezplačno!

Zmerne cene!

Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletilstva doma. — Zajemčen zaslužek okoli 1500 Din mesečno, ker odjemljamo naplenu blago, plačamo delo za pletenje in dobavimo prejo za predelovanje. Pišite še danes po brezplačne prospekte na:

Domača pletarska industrija št. 87.

JOSIP KALIŠ MARIBOR

Trubarjeva ulica 2.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ul. 5

VELIKA ZALOGA

suknenega blaga za moške in ženske obleke
Leva izbira svilenih rut in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorec!

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na malo!

Na veliko!

Ustanovljeno 1839

Pri krompirju, pesi in koruzi

se splača uporaba

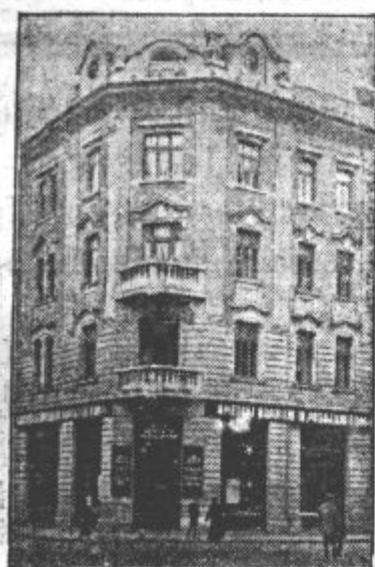
Nitrofoskala-Ruše nad 100%

Pridelek: 300 q krompirja oziroma 600 q pese na 1 ha.

Na 1 k. jutro je potreba 250 do 300 kg nitrofoskala.

Kmetovalci, naročajte skupno preko svojih zadrug, Kmetijskih podružnic ali občin pri

Tvornici za dušik d. d., Ruše

Kmetijski hranilni in posojilni dom
v **Ljubljani**
Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Račun pošt. hranil. št. 14.257

Brzjavi: „**KMETSKI DOM**“

Telefon št. 28-47

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5 1/2 %, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 %, brez odbitka davka na rento

Stanje vlog nad 35.000.000 dinarjev // Rezerve nad 900.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poročstvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, te ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3